

NASILJE V ŠPORTU

NEDOVOLJENI PREPARATI

- vse večkrat je kršena Hipokratova prisega.....to se pravi, da bi morali zdravniki varovati človekovo zdravje, ne pa obratno
- jemanje prepovedanih substanc ima lahko tudi smrten izid, otroci takih športnikov pa lahko imajo hude posledice (možganske okvare...)
- dopingirati se je nepošteno do tistih ki se ne
- zmaga ni vse, je edino kar velja
- sokraj neskončen spisek ▫ stimulansi, narkotiki, anestetiki, anaboliki.... anaboliki se jemljejo sistematično ▫ zato to ni trenutna slabost tekmovalcev..
- dejstvo je da je šport velik posel, zato bodo znanstveniki vse skozi odkrivali nove in nove vrste dopinga, ki ga še ni možno dokazati

KRIZA VREDNOT ALI KRIZA DOSEŽKOV

- čim večja je kriza vrednot, tem večji so športni dosežki
 - To potrjujejo OI ▫ Moskva, Los Angeles....
- ideali vrhunškega športa so mrtvi (de Cubertin)
- ostale so igre, ostali so rekordi. Toda na čem temeljijo?
 - šport je sestavni del politike (za zблиževanje med državami....)
- mladi ljudje iščejo nove vrednote, njihove vrednote, iščejo nove vsebine življenja
- iskti je potrebno tudi nove vrednote športa
- človeštvo rabi humanistične, demokratične vrednote in svobodo
- ekonmsko-tehnološkemu razvoju človek ne dorašča ▫ v večini primerov je nesmiselen za praktično uporabo ▫npr. ne preprečiti lakoto po svetu..
- z novimi idejami najdeš nove poti

NASILJE

- eden najpomembnejših problemov sedanosti je nasilje
- šport je del v sistemu svetovnega nasilja
- človek je nagnje k nasilju ▫ zakaj? (vzroki)
 - Zaradi človekovega razvoja. Agresivnost povzroča izločanje hormona testosterona ▫ to pomeni da je nasilje genetsko pogojeno
 - Še večji vpliv ima Socialna komponenta
- kako posameznik izraža nasilnost je odvisno od razvojne stopnje (pojavi)
 - Borba za preživetje
 - Borba za večanje osebne lastnine, ozemlja
- v svetu velja nasilje za zelo učinkovito reševanje problemov (pojavi)
 - Pojavlja se povsod po svetu, le izvor je drugačen
 - Nasilje se rešuje z nasiljem (vojne)
- nasilje je tudi posledica manipulacije z ljudmi
- sodobna družba ▫ spodbuja nasilje, nasilno obnašanje

Osnove človeškega nasilja

□ Šport je kot naravna in socialna potreba prisoten v značilnostih dosedanjih civilizacij
□ pesnik □ boksarju □ odisej □ po 20 leti □ pes □ tebe po dvoboju □ pes ne (prepoznal) kaj šele človek
□ nasilje se rešuje z nasiljem □ med vshodom in zahodom med S in J... □ potrebno se je kontinuirano boriti proti nasilju

Stopnjevanje nasilja

□ pokazatelji nasilnega konca 20. Stol. : možnost nuklearnega in ekološkega uničenja, stalne vsakodnevnne vojne, možnost razširitve napadov in spopadov, terorizem hladne vojne, zamrznjeni odnosi najmočnejših, topla greda, zmanjševanje ozonske plasti.....

Vzroki nasilja

- Otroci se rodi....gleda TV (tu se skrivajo vzorci nasilja)
 - o Risanke vsebujejo nasilne vzorce □ prodaja igrač je povezana z risankami
 - o Prisotne so vojne igrače
 - o Največ zaslužka prinesejo filmi z nasilno vsebino

□ ljudje se identificirajo z junaki, ki probleme rešujejo s silo □ problem je da mladi ta vzorec obnašanja sprejmejo nekritično

□ problem družina □ črni petek □ po tedenskem delavniku se starši negativno sproščajo na svojih otrocih

□ nasilja tudi na fakultetah □ primeri krvavega nasilja

□ v porastu tudi socialno patološki pojavi □ narkomanija, pijančevanje, potepuštvu

□ nasilje in zločini se pojavljajo predvsem v najnižjih socialnih slojih

□ vse naštetu se reflektira tudi v športu

□ vsi se srečamo s sindromom zaprtega kroga □ na eni strani so družine, ki se borijo za preživetje □ otroci prepuščeni cesti, narkomaniji □ na dru strani so ambiciozni starši, ki dajejo svojim otrokom poživila da bi dosegli boljše rezultate

□ nasilje v samem športu torej pogojuje □ zmaga, ki je postala pomembnejša od igre

Opredelitev pojma nasilje

Torej skupna definicija □ ni enotne definicije

Niso niti razčiščeni pojmi kdaj enačiti agresijo in nasilje

□ to naj bi bila definicija (Schilling 1976) □ nasilje se lahko izraža

- s stvarnim ali namišljenim dejanjem,
- z besedami ali brez besed,
- s fizičnim delovanjem,
- s škodo sebi ali drugim,
- z oblikami katere družba obravnava ali ne
- in tam, kjer žrtev za nasilje ve ali ne.

Šport je majhna simulacija vojne

□ problem tihega nasilja □ npr. Dopingiranje športnika (on ne ve za to)... □ zgolj zaradi dobrega rezultata
□ pretepi med igralci, uničevanje v mejah športnih pravil

□ tudi športni jezik je vojaški □ zmaga, poraz, napad...

□ politično manipuliranje s športniki na olim igrah □ zmaga za vsako ceno □ tudi na račun zdravja

Vzrokov nasilja ni možno pojasniti z vsesplošno teorijo

□ s pomočjo teorije instinkta □ agresija je spontan odgovor na fiziološki osnovi

□ po teoriji učenja □ če je bila agresija nagrajena □ bo tako ravnanje tudi v naslednje □ ...da dobi še eno nagrado

Pojavne oblike nasilja

1. Nasilje v družbi □ pre , med in po tekmah
2. Pedagogika nasilja □ motiviranje za nasilno igro....
3. Stadioni □ kot državno odobreni rezervati za nasilje
4. Katarza in pravica do katarze na športnih prireditvah
5. Nedovoljena poživila □ previsoke norme za uvrstitev na prvenstvo...
6. Imperativ zmage □ zmaga ni vse, zmaga je edino kar velja
7. Trening nasilje nad zdravjem
8. Psihološka priprava □ v smislu sovraštva do nasprotnikov
9. Mediji □ zlasti tv □ dejavnik vzpodbujanja nasilnega vedenja
10. Politični interesi
11. Proizvajalci opreme □ zahtevajo zmage (ker so sponzorji)
12. Igra na domačem terenu □ dobro izdelani rituali nasilnega obnašanja navijačev...

HULIGANIZEM

□ kot poseben primer nasilja v športu imenujemo huliganizem

□ prisoten na mnogih tekmah

□ za svoj kraj so si izbrali nogometne tekme □ pretep v javnosti je za njih najboljši

Pojav huliganizma v športu

□ iz pradavnine □ manjši spori med člani plemen, spori med različni plemeni, spori svetovnih razsežnosti
□ lahko rečemo da se v vsakem človeku skriva nasilje □ ki pride na dan v različnih situacijah

□ nasilje je tesno povezano z vzgojo, izobrazbo in standardom posameznika □ nasilje poznamo v vseh sferah življenja □ šport ni izjema

□ huliganstvo lahko opišemo kot deviacijo nekega načina obnašanja, ki se izraža v provociranju, žaljenju, pretepanju

□ je globalni družbeni problem

□ kot pojav ni kaznivo □ kaznive s posledice (razbijanje....)

□ beseda huligan pomeni izgubljenec, pretepač □ ima negativen predznak.. □ ime dobila po neki irski družini

□ kako huligan izgleda? □ neke splošne definicije ni

□ huligani nastopajo v bandah □ navijajo za klub □ dihajo z klubom...

HULIGANI

□ sem nacionalist, sovražim Hrvate, na tekme se hodim izživljat...

□ imena skupin □ horde zla, torcida, bbb...

OPREDELITEV HULIGANA

□ član sprejema skupinske vrednote □ med vsemi najbolj izstopa sovraštvo do drugih skupin

□ članu pomeni pripadnost beg iz anonimnosti in brezishodnosti življenja □ v zameno mu daje občutek varnosti

□ pretep z drugimi skupinami ima za osrednji smisel življenja

□ biti huligan pomeni biti svoboden in živeti življenje na najboljši možni način

□ tekma je dovolilnica za svobodo govora, vpitja, pretepa

SOCIALNI AGREGAT

□ tako je v sociološkem smislu opredeljena množica

□ karakteristika socialnih agregatov

1. Relativna anonimnost posameznikov
2. Neorganiziranost in nestrukturiranost v smislu notranje, statusne ali funkcionalne strukture, stiki so omejeni čeprav obstaja fizična bližina
3. Slab ali nikakršen vliv na mišljenje in delovanje pripadnikov razen v izjemnih primerih □ prav taka izjema pa so delovanje množice na športnih prireditvah
4. Vezanost socialnega agregata na določen prostor (npr.igrišče)
5. Časovna omejitev (čas trajanja tekme)

SOCIALNA KATEGORIJA

□ v nasprotju z množico kot socialnim agregatom □ pa so organizirane množice, trdnejša fizična bližina med njimi. Navijače nekega kluba, ali ljubitelje neke športne panoge opredeljujemo zato kot socialno kategorijo □ ta skupina ljudi ima nek skupen znak (drugače so na različnih družbenih položajih) □ v našem primeru je ta znak □ navijači nekega kluba

EVROPSKA KONVENCIJA O NASILJU IN NEDOSTOJNEM VEDENJU GLEDALCEV NA ŠPORTNIH PRIREDITVAH, ZLASTI NA NOGOMETNIH TEKMAH

Bla bla bla.

□ zaključne misli □ šport nima apriornega predznaka dober-slab □ tak je, kakršni so tisti ki ga uporabljajo ali zlorabljajo □ prav zaradi take narave športa je vloga trenerja toliko pomembnejša za razvoj športa in človeka

SOCIALNA PATOLOGIJA-ŠPORT

□ skovanka:

Patos □ bolezen, trpljenje

Societas □ društvo, družba

Logos □ proučevanje, znanost

KRITERIJI DA JE NEK POJAV PATOLOŠKI

1. Pojav predstavlja motnjo družbenih struktur in funkcij
2. Pojav predstavlja določeno obliko zajemanja posameznih elementov in družbe
3. Pojav je pretežno pogojen z družbenimi vzroki
4. Pojav ima družbene posledice izven njegovega obsega delovanja
5. Pojav je lahko korigiran ali preprečen v nastajanju z delovanjem družbenih ukrepov

□ socialna patologija □ proučuje obnašanja in delovanja posameznika, ki imajo v konkretnem družbenem okolju negativen predznak

□ socialna patologija je odvisna od trenutnega prostora in časa

Socialno patološki pojavi so v prastu tudi pri nas:

- Nasilje pri mladini
- Kajenje in pijančevanje
- Prostitucija
- Kazniva dejanja mladoletnikov
- Narkomanija
- Samomori
- Črni petek

SOCIALNO RAZLIKOVANJE, RAZSLOJEVANJE IN SOCIALNA MOBILNOST

SOCIALNO RAZLIKOVANJE

☐ pojem označuje celovitost socialnih razlik, ki nastajajo med ljudmi v procesu ustvarjanja in delitve materialnih in duhovnih dobrin ☐ te razlike se kažejo v dohodku in obsegu premoženja, zadovoljevanju človekovih potreb in različnem družbenem položaju ljudi

Temeljni objektivni izvori socialnih razlik so:

- Delitev dela ☐ različen položaj posameznih dejavnosti v procesih celotne reprodukcije
- Različne fizične in psihične lastnosti posameznika
- Dejavniki, ki določajo nosilce gospodarjenja
- Različne možnosti skupin pri porabi dobrin
- Različne začetne možnosti ljudi ☐ za pridobivanje znanj ☐ in s tem delitev dela
- Zasebna lastnina in sistemi njenega delovanja
- Sistem vrednot in sankcij ☐ ki vplivajo na obnašanje ljudi

☐ če hočemo reševati ta problem (socialno razlikovanje) ☐ je treba gledati izvore in ne samo posledice

SOCIALNA RAZSLOJENOST

Če se v prostoru in času socialno razlikovanje stopnjuje ☐ postane to podlaga za socialno razslojenost ☐ socialna razslojenost je posledica socialnega razlikovanja in socialnih interesov ☐ na osnovi tega se skupine ljudi vedno bolj razločujejo, oblikujejo lastno politično zavest in zastrujejo medsebojna nasprotja

Socialno razlikovanje- športna vzgoja, šport in športna rekreacija

□ socialni položaj lahko vpliva na:

- mnoge dimenzije psihosomatskega statusa človeka (motorične, funkcionalne, intelektualne in druge psihične sposobnosti in lastnosti),
- motivacijsko strukturo in sistem vrednot,
- mikrosocialni status, zdravstveni status

V okviru socialnega razlikovanja je treba vedeti tudi:

1. koliko denarja mora imeti posameznik, da se začne ukvarjati s športom?
2. Koliko denarja dajejo ljudje za šport
3. Katere športe izbirajo različni sloji
4. Ali šport združuje ali obratno ljudi različnih slojev
5. Kje in na kakšen način se ljudje ukvarjajo s športom
6. Koliko časa ljudje porabijo za šport
7. Ali so socialne razlike med pasivnimi in aktivnimi udeleženci

Ugotovitve nekaterih dosedanjih raziskav □ obliovala so se naslednja področja raziskovanja:

- a) Vpliv socialnih karakteristik na strukturo motoričnih sposobnosti
- b) Vpliv socialno-demografskih karakteristik na uspeh v nekaterih športnih panogah
- c) Športno rekreativna dejavnost odraslih z vidika socialno-demografskih karakteristik
- d) ...

Ugotovitve:

1. ... □ poanta vseh ugotovitev je □ da sta socialno razlikovanje, predvsem pa razslojevanje v veliki meri odgovorna ali se bo nekdo sploh ukvarjal s športom ali ne.

FENOMENSKI MODEL SOCIALNE STRATIFIKACIJE- SELEKCIJA SPREMENLJIVK

□ gre za empiričen model, ki opisuje in analizira hipotetične zveze med hipotetičnimi stratifikacijskimi spremenljivkami

□ sistem sestavljajo:

1. Socializacijski podsistem
 - a. Pripravlja posameznika ali skupino za prevzem vlog v institucionalnem redu države
2. Institucijski podsistem
 - a. Kaže položaj, ki ga posamezniki zavzamejo na dimenzijah profesionalne, politične in ekonomske moči
3. Sankcijski podsistem
 - a. Sankcioniranje zavzemanje položaja v prvem in drugem podsistemu

□ znotraj podsistemov in med podistemi delujejo □ regulatorji (družbeni mehanizmi)

□ skica modela:

SKUPINSKA DINAMIKA

VZROKI NASTANKA IN RAZVOJ PRUČEVANJA SKUPINSKE DINAMIKE

□ človek se povezuje v skupine □ VZROK □ so potrebe □ primarne, sekundarne, biološke, socialne, eksistencialne ali nadeksistencialne (Maslow)

□ neke potrebe lahko zadovoljuješ samo v skupini

□ človek zadovoljuje potrebe □ in se vedno žene k zadovoljevanju novih potreb

□ današnja družba karakterizira bogastvo različnih specializiranih skupin, ki zadovoljujejo potrebe ljudi!!! □ šport ni izjema □ šport zadovoljuje različne potrebe (vzgojne, rekreativne, tekmovalne...)

□ šport je del splošne kulture, področje človekove gibalne in duhovne ustvarjalnosti □ z mnogimi vzgojnimi in kulturnimi elementi

□ proučevanje skupinske dinamike □ je še zelo mlado □ začelo se je v vojski, nato v delovnih organizacijah nato v športu □ zlasti v skupinskih športih (□ iskanje optimalne skupine)

□ za proučevanje skupinske dinamike □ rabimotekniške raziskovanja □ pri skupini je potrebno ugotoviti: značilnosti skupine, zakonitosti in odnose v njih

ZNAČILNOSTI SKUPINE

□ vsaka skupina □ tudi športna ima

- svojo preteklost □ katero so gradile generacije igralcev, trenerjev uprav
- svoje simbole
- običaje
- posameznik ima s svojimi intelektualnimi in karakternimi lastnostmi □ malo možnosti za variabilnost v svojem obnašanju
- za uspeh skupine je potrebna toleranca
- ima svoje osebne motive in ambicije

□ ker obstajajo te značilnosti □ ima vsaka skupina □ svoje specifične vzorce obnašanja odnose in procese, ki jo tudi karakterizirajo □ za razumevanje NARAVE odnosov in procesov je treba vedeti:

- globalna družba ima značilen vpliv na šport □ se pravi to je zunanji vpliv
- odnosi in procesi, ki se odvijajo znotraj skupine (notranji vpliv)

ODNOSI V SKUPINI

□ za skupinsko dinamiko oz. naravo procesov (odnosi v skupini in odnosi med skupinami) v športnih ekipah ne moremo reči, da je to dano samo po sebi kot rezultat:

- Udeležbe posameznikov in skupin v formiranju teh odnosov in procesov
- Družbene determiniranosti odnosov in procesov v športu
- Družbenih odnosov in procesov v globalni družbi

□ to pomeni da šport predstavlja □ del sistema institucionaliziranih družbenih aktivnosti cele države. □ v športni organizaciji mora posameznik razumeti vzorce obnašanja, ki obstajajo v športni ekipi

□ v skupini obstaja dinamičen proces □ člani skupine upoštevajo pogoje (zunanje in notranje) □ zato vsak član menja vzorce obnašanja □ s tem pa medsebojne odnose

Kašna naj bi bila skupina?

□ bila naj bi kohezivna, strukturirana in gibljiva tvorba množice ljudi....(Gončar)

Kaj je kohezivnost skupine?

□ kohezivnost (skupinska povezanost) □ to naj bi bila sila ki deluje med člani skupine □ ta sila drži člane skupaj ali pa jih oddaljuje eden od drugega

□ za dober rezultat je potrebna socialna itegracija med: športniki, trenerji, vodstvom in javnostjo

STRUKTURNI MODEL SKUPINSKIH ODNOSOV V ŠPORTNEM KLUBU

ŠPORTNA EKIPA KOT SOCIALNI SISTEM

□ vsaka ekipa je v socialnem smislu sistem

□ vsak sistem (športna ekipa) je pod vplivom okolja □ okolje oddja informacije in sistem jih sprejema

□ se pravi da okolje vpliva na strukturo in medsebojne odnose

Kdaj govorimo o socialnem sistemu?

□ potrebna je interakcija najmanj dveh športnikov

Organizacija

□ predstavlja formalizirane koordinirane dejavnosti med posamezniki ali skupinami □ zato je organizacija tudi **socialni sistem**

Elementi, ki sestavljajo socialni sistem so:

1. Vhod
 - a. Pri športni ekip □ aktivnost igralcev, trenerjev, vodstva kluba
2. Transformacijski proces
 - a. Treniranje, tekmovanje □ gre za dogajanje v sistemu
3. Rezultat
 - a. Uspeh na tekmovanju...
4. Ciklus dogodkov
 - a. Ekipa nastopa na tekmovanju □ zmaga in se uvrsti naprej
5. Entropija sistema
 - a. Večina vhoda □ se med procesom prabi □ zato je izhod manjši
6. Povratna informacija
 - a. Na podlagi teh informacij □ sistem sam sebe popravlja
7. Homeostaza
 - a. Ravnovesje v ekipi □ v ekipi so negativne ali pozitivne sile....
8. Diferenciacija
 - a. vloge se morajo razporejati tako, da je rezultat čim boljši
9. ekvifinalnost
 - a. za doseg cilja □ sistem uporablja različne poti

SKUPINSKA DINAMIKA IN KLASIFIKACIJA SKUPIN

□ Klasifikacija glede na odsotnost in prisotnost pojavov v njih:

□ dihotomen karakter □ če ima lastnos A nima lastnosti B

Dihotomne klasifikacije skupin:

1. primarne – sekundarne skupine
 - a. prednosti primarne skupine:
 - i. pomoč, sodelovanje
 - b. slabosti
 - i. slaba kontrola nad člani ekipe
 - c. sekundarne □ prednosti
 - i. relativna svoboda posameznika
 - ii. slabost □ da se izgubi v množici
2. formalne- neformalne
 - a. neformalne nastajajo □ ker člani v formalnih ne dosegajo zadanega cilja
3. organizirane- neorganizirane
 - a. se ločijo po izpolnjevanju ali neizpolnjevanju kriterijev: tiste ki zpolnjujejo □ so organizirane in obratno
 - i. specifičen cilj ali funkcija
 - ii. oblast
 - iii. pristopni pogoji
 - iv. ime in drugi znaki razpoznavanja
4. klike-kabale
 - a. kabale sprejemajo ideje razvoja širše organizacije in jo podpirajo □ klike obratno

OBLAST IN VODSTVO

▫ oblaast se pojavlja v vseh organiziranih skupinah

oblast

- je vezana za položaj v skupini,
- vezana za strukturo organizacije
- je funkcija orgabizacije

vodstvo

- vezano na posameznika
- vezano na osebne odnose v skupini
- funkcija osebnosti

▫ kako se izvršuje oblast?

Avtokratsko,

▫ kumunikacija med vodjo in člani skupine ▫ enosmerna

demokratsko,

▫ kumunikacija je vsestranska

Anarhično

▫ vodenje brez vodenja ▫ vloga vodje je minimalna

SOCIOMETRIJSKA STRUKTURA ŠPORTNIH EKIP

OSNOBNA IZHODIŠČA

- za dober športni izid □ pomembni odnosi in procesi v skupini
- skupinska dinamika ni pomembna samo pri skupinskih športih, ampak tudi pri posamičnih
- pomembno je poznavanje narave skupin, zakonov njihovega nastajanja, delovanja in razpadanja, interakcije med člani...
- Moreno- Jenkinsova tehnika raziskovanja □ sociometrija
- nujne so ankete in testi

NEKATERI PRISTOPI PRI PROUČEVANJU MALIH SKUPIN

- sociometrijska analiza odnosov □ odkrije kje so napetosti v skupini

ANKETNA METODA

- glede na to kako je sestavljen anketni vprašalnik □ dobimo podatke o poklicu, mesu in stažu v ekipi, razlogi , ki vežejo igralce na klub □ podatke je treba statistično obdelati

TEHNIKE SKALIRANJA

- ko podatke urejamo v kontinuiran niz □ navadno izdelamo skale za ocene uspeha trenerjevega dela, odnosa do dela, odnosa do igralcev

SOCIOMETRIJSKI TEST

- sociometrijska analiza □ to je približevanje ali oddaljevanje posameznika od središča skupine
- ločimo dva kriterija:
 - tekmovalni, funkcionalni kriterij □ sistem vprašanj lestvic ocen, sociometrijskih testov, ki jih uporabljamo v analizi
 - socialni kriterij □ sistem vprašanj o odnosu v osebnem življenju članov skupine

- če bi trener poznal objektivno razmerje med posamezniki v skupini, bi bilo problemov mnogo manj
- treba je vedeti kakšno je ozračje v supinah!!!!

SOCIOGRAM □ V OBLIKI KROGA

MATRIKA □ S KOM BI SE NAJRAJE DRUŽIL?

SOCIOMETRIJSKI TEST MORA VSEBOVATI PREDVSEM:

1. določeno število izborov □ ki se lahko menjajo □ v odvisnosti od velikosti skupine
2. za izbor mora obstajati določen kriterij □ v odvisnosti od funkcionalne aktivnosti skupine
3. za vsak izbor □ so lahko predvidene različne stopnje preferenc

- ta test lahko uporabimo □ ko žekimo izvedeti □ kdo želi igrati s kom na tekmi...

Skala razlogov □ rezultate testa dopolnimo s podatki iz ankete in podatki iz skal ocen □ naredimo stat. Obdelavo □ in intepretiramo

REZULTATI DOSEDANJIH RAZISKAV V ŠPORTNIH SKUPINAH

- uporaba □ Likartova skala
- raziskave iščejo zvezo med □ kohezivnostjo in uspehom
- rezultati imajo neke skupne značilnosti

Pomanklivosti:

- odnosi in procesi v športih ekipah □ ne delujejo samo na podlagi privlačenja in odbijanja
- testi merijo funkcionalne (materialne, igralske) zveze med igralci in njihove osebne zveze □ tako ločevanje ne daje stvarne slike strukture odnosa in procesa
- Izbor premajnega števila kriterijev za mero kohezivnosti (kohezivnost je odvisna od kriterija izbora)

MODEL STRUKTURE KINEZIOLOŠKIH SKUPIN

□ ob enakih biopsihičnih pogojih in enakem treningu □ bodo uspešnejši tisti, ki so dosegli večjo stopnjo socialne integracije